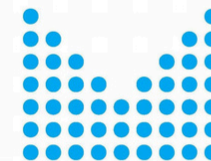

SPOLEČENSTVÍ OBCÍ

STRATEGICKÁ FORMA
MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE
PRO 21. STOLETÍ

www.spolecenstviobci.gov.cz

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

JAKÉ JSOU ROLE A KOMPETENCE AKTÉRŮ V ÚZEMÍ SDRUŽUJÍCÍ OBCENÍ SAMOSPRÁVY?

	DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ (DSO)	SPOLEČENSTVÍ OBCÍ (SO) [KURZIVA, OČEKÁVANÝ BUDOUCÍ STAV K CCA 1. 7. 2025]	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA (MAS)
Legislativní úprava	Upraven zákonem o obcích, §§49-53.	Upraven zákonem o obcích, obecně §§ 49-53, specificky §§ 53a-53f, 53g.	Upravují čl. 31 - 34 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních. Čerpání fondů je podmíněno kontrolou dodržování standardů MAS ze strany MMR (Standardizace MAS pro období 2021 - 2027).
Vznik / registrace	Registrují krajské úřady (rejstřík svazků).	Registrují krajské úřady (rejstřík svazků, příznak označující postavení společenství).	Vznik dle právní formy (soukromoprávní), následně certifikace ze strany MMR.
Členská základna	Tvořen pouze obcemi.	Tvořeno pouze obcemi. Zákonem stanovený minimální počet.	Tvořena zástupci veřejného sektoru (v ČR pouze obcemi) s menšinovým hlasovacím právem max. 49 %; dále pak zástupci podnikatelů a NNO.
Závaznost členství	Dobrovolný mechanismus, dobrovolné členství.	Dobrovolný mechanismus, dobrovolné členství.	Dobrovolný mechanismus, dobrovolné členství.
Exkluzivita členství	Obec může být členem více DSO.	Obec může být členem pouze jednoho společenství, členství v dalších DSO se nevylučuje.	Obec může být členem pouze jedné MAS.
Charakter instituce	Veřejnoprávní korporace (DSO).	Veřejnoprávní korporace (jedná se o zvláštní formu DSO).	Soukromoprávní charakter. Jedná se o neziskovou organizaci (spolek, o.p.s., ústav); evropské nařízení umožňuje mít i MAS bez právní subjektivity.
Podrobnost legislativní úpravy vnitřních poměrů	Pouze rámcová úprava fungování DSO; důsledkem je variabilní pojmenování a nastavení orgánů, různé nastavení vzájemných vztahů.	Úprava orgánů, jejich rolí a vzájemných vztahů upravena oproti DSO v zákoně podrobněji. Struktura fakultativně zřízovaných výkonných orgánů relativně volná (vyjma vyhrazené působnosti nejvyššího orgánu).	Vnitřní poměry odrážejí zvolenou právní formu soukromého práva a nařízení EU.
Orgán veřejné moci	Není orgán veřejné moci.	<i>Orgán veřejné moci – v legislativním procesu (účinnost od cca 1. 7. 2025).</i>	Nejsou orgánem veřejné moci.

Způsob sdružování, počet členů	Zpravidla sdružují několik obcí, výjimečně sdružují větší počet obcí.	Spolupráce většího počtu obcí ve funkčním mikroregionu (správní obvod ORP).	Sdružují obce a další subjekty.
Územní záběr	Lokální záběr (území několika obcí), menšinově mikroregionální rozměr; nemusí respektovat žádné správní hranice.	Funkční mikroregion, využívaný i pro potřeby výkonu veřejné správy; zároveň i statistický region, limit správního území ORP.	Účelový mikroregion, vzniklý jen pro potřeby MAS; nemusí respektovat žádné správní hranice.
Rozsah činnosti	Většinou jednoúčelový charakter spolupráce, u víceúčelových svazků se předpokládá transformace na společenství.	Víceúčelový charakter spolupráce spojený s koordinací veřejných služeb a strategickým rozvojem území, kompetence v oblasti veřejné správy, sdílení služeb i výkonu přenesené působnosti.	Vícero činností spojených s aktivizací místních aktérů, projektová činnost, podpora komunitního rozvoje.
Pravomoci a působnosti	Nedisponují unikátními pravomocemi či působnostmi.	Disponují unikátními pravomocemi či působnostmi – obligatorní (koordinace veřejných služeb a rozvoj území, plánovací dokument), fakultativní (sdílený úředník, zaměstnanec, pedagog). Představují nástroj pro možné kompetence stanovené jednotlivými složkovými zákony.	Nejsou veřejnoprávními subjekty, nemají pravomoci ani působnost; pověřeni realizovat činnost zaměřenou na aktivizaci místního rozvoje v kontextu hospodářské, sociální a územní soudržnosti.
Výkon působnosti	Přispívají k výkonu samosprávných rolí obcí při zajištění dostupnosti veřejných služeb.	Sdílený výkon samostatné působnosti, výkon správních činností pro potřeby obcí, (sdílený úředník), doplnkově <i>společný výkon státní správy (od 1. 7. 2025)</i> .	Aktivizace činnosti obcí; podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru. MAS nejsou a nemohou být pověřeny výkonem veřejné správy.
Výkon státní správy (přenesené působnosti)	Nemohou vykonávat přenesenou působnost svěřenou obcím ani sdílet kapacity k jejímu výkonu.	Mohou sdílet kapacity pro výkon přenesené působnosti členských obcí. Do budoucna by měly mít možnost výkonu státní správy vlastním jménem, pokud k tomu bude v příslušné agendě zákonné zmocnění.	Nemohou vykonávat přenesenou působnost ani sdílet kapacitu k výkonu veřejné správy jako takové.
Sdílení pracovníků/zaměstnanců	Pracovníci bez pravomocí úřední osoby poskytující služby členským obcím, případně občanům členských obcí (zpravidla manažer a výkonní zaměstnanci). Omezeno pouze na samostatnou působnost.	Sdílení úředníci, sdílení pracovníci, sdílení pedagogové poskytující služby členským obcím, jejich organizacím nebo přímo občanům členských obcí. Zaměstnanec je přímo pracovníkem SO s kompetencí vykonávat činnost pro více subjektů.	Pracovníci poskytují služby sdruženým aktérům.

Zajištění bezpečnosti	-	Do budoucna možnost sdílené obecní policie (orgán společenství obcí; od 1. 7. 2025).	-
Poradenská činnost	Poskytují poradenství obcím spojeným s rozvojem a jejich činnostmi.	Poskytují poradenství členským obcím a jejich organizacím spojeným s rozvojem a jejich činnostmi.	Poskytují poradenství obcím a dalším aktérům.
Možnost zakládat a zřizovat další organizace	Může zřizovat organizační složky, příspěvkové organizace, zakládat organizace dle soukromého práva.	Může zřizovat organizační složky, příspěvkové organizace, školské právnické osoby a zakládat organizace dle soukromého práva.	Může zakládat další organizace dle soukromého práva.
Financování, vlastní zdroje	Členské příspěvky, příjmy z vlastního hospodaření.	Členské příspěvky, příjmy z vlastního hospodaření.	Členské příspěvky, příjmy z vlastního hospodaření.
Podpora financování z vnějších zdrojů	Fakultativní finanční podpora ze strany některých krajů; možnost čerpat dotace.	<i>Státní příspěvek (dotace v březnu 2025, systémově v legislativě od 1. 7. 2025); fakultativní podpora ze strany krajů; možnost čerpat dotace včetně EU fondů.</i>	Systémově financováno z EU fondů (CLLD), projektově financováno z EU fondů ve vazbě na zajištění konkrétních činností. Podpora vázána na programové období.
Kontrola a dozor	Kontrolní mechanismus probíhá skrze kontrolu činnosti obcí. Stanoveny podmínky přezkumu hospodaření dle z. 420/2004 Sb.	<i>Kontrola při výkonu státní správy ze strany krajů; dozor při výkonu samosprávných činností ze strany MV obdobně jako u obcí (legislativně od 1. 7. 2025) (dále zákony č. 420/2004 Sb. a 320/2001 Sb.).</i>	Kontrola ze strany MMR a poskytovatelů dotací.

